

TARIFFOPPGJØRET

1. mai 2011

Statens tariffområde

KRAV NR. 1

27. april 2011 – kl. 10.00

Grunnlaget for forhandlingene

Akademikerne viser til hovedtariffavtalen i staten punkt 1.4.4 Reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår:

- a) Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår.
- b) Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Den nominelle lønnsutvikling for tilsatte i det statlige tariffområdet skal vurderes i forhold til arbeidslivet for øvrig.
- c) Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp hovedtariffavtalen innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel - med utløp tidligst 1. mai 2011.

Statens utfordringer

- **Det er viktig at det offentlige gir gode tjenester til innbyggerne, og kompetanse gir kvalitet.**
- **Da må staten tilby en lønn som sørger for at akademikere ønsker å søke og ikke minst bli værende i disse jobbene.**
- **De lokale parter vet best hva behovene er.**
- **Derfor er det viktig at de best utdannede får et solid lønnsløft i årets oppgjør – fordi kompetanse og kvalitet koster!**

Økonomi

Etter tariffoppgjøret 2010 mellom NHO og LO for industrien anslo disse partene at oppgjørets kostnad til 3 %. Dette anslaget viste seg igjen å være for lavt. *Endelig hovedrapport om grunnlaget for inntektsoppgjørene 2011* fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene viser at veksten ble 3,6 %. For funksjonærene i industrien ble veksten ytterligere 0,7 prosentpoeng høyere.

Rapporten viser også stor og økende avstand i lønn mellom akademikere i stat versus privat sektor. Gjennomsnittslønnen for akademikere i statens tariffområde versus industrien var i 2005 kr 142200. I 2010 var avstanden for økt til kr 213600. Lønnsnivåene i 2010 for akademikere i ulike sektorer fremgår av grafen nedenfor.

Teknisk beregningsutvalgs tall viser at grupper med grunnskoleutdanning tjener litt bedre i statlig enn i privat sektor. Derifra og opp øker lønnsgapet i takt med utdanningslengde. Akademikere i staten kommer dårligst ut med et snitt på om lag 71 % av akademikere i industrien.

Statistikk- og beregningsutvalgets rapport for 2011 viser at arbeidstakere med høyere utdanning kom dårligst ut av fjorårets tariffoppgjør i staten. Rapportens tabell 8 viser følgende vekst fra 2009 til 2010 basert på månedsførtjeneste for heltidsansatte:

- Høyere utdanning 4,4 %.
- 3-årig utdanning 5,6 %
- Øvrige arbeidstakere 6,2 %.

Hovedoppgjøret i 2010 hadde et overordnet fokus på likelønn. Likestillingsloven definerer likelønn slik: “Kvinner og menn i samme virksomhet skal ha lik lønn for samme arbeid eller arbeid av lik verdi. Lønnen skal fastsettes på samme måte for kvinner og menn uten hensyn til kjønn.”

Selv om kvinners andel av menns lønn i staten økte fra 90,2 % til 90,6 % pr årsverk fra 2009 til 2010 har ikke dette bidratt til mer likelønn med Likestillingslovens definisjon lagt til grunn. Partenes rapport “*Likelønn i staten – hovedtariffoppgjøret 2010*” slo fast at lønnsforskjellene oppstår som resultat av at kvinner og menn har ulike stillinger.

Kvinnens andel av menns lønn i statens tariffområde korrigert for utdanning, type stilling, deltid og alder/ansiennitet anslås til omlag 98-99 %. Vil man lukke dette lønnsgapet er det først og fremst ved å slippe flere kvinner til i opprykks- og lederstillinger. Dette kan utelukkende gjøres lokalt.

Statens største utfordring er å beholde samt rekruttere kompetansearbeidskraft. Den 8. oktober 2009 ble det fremlagt en rapport fra partssammensatt arbeidsgruppe – ”*Utfordringer med å rekruttere, beholde og utvikle arbeidskraft i det statlige tariffområdet*”. Rapporten peker på flere faktorer når det gjelder å beholde og rekruttere arbeidskraft i konkurranse med andre arbeidsgivere. Statlige virksomheter konkurrerer først og fremst med andre statlige virksomheter og med privat sektor om arbeidskraften. Selv om rapporten peker på at det er svingninger i arbeidsmarkedet så angis det at konkurransen om arbeidskraften kan bli hardere på sikt på grunn av den demografiske utviklingen. Rapporten viser til at det vil bli mangel på ingeniører, jurister, realister, teknologer, arkitekter og veterinærer samt vansker med å rekruttere tannleger, militært utdannede og teologer.

Tilstrekkelig akademisk kompetanse er en kritisk faktor for om staten skal kunne levere kvalitativt gode tjenester til befolkningen samt bidra til forskning og utdanning for fremtidig vekst og velferd.

Staten har et overheng inn i 2011 på 2,26 %. Akademikerne vil legge til grunn et lønnskrav i årets oppgjør som bidrar til at staten ikke sakter ytterligere akterut i forhold til privat sektor for akademikere. En tilstrekkelig økonomisk ramme er ikke nok for om staten skal være konkurransedyktig.

Også innretningen på oppgjøret må ta høyde for at konkurransesituasjonen blant grupper og geografisk i staten ikke er lik. Det må derfor legges vekt på at oppgjøret bidrar til at statlige virksomheter settes i stand til å beholde kompetanse på alle nivåer. En slik målsetting kan kun ivaretas av de lokale parter.

Krav

Akademikerne krever at all disponibel økonomi avsettes til lokale forhandlinger med virkningsdato 1. mai.

Akademikerne tar et generelt forbehold om nye/endrede krav.